

Lausunto

22.08.2025

Asia: VN/13714/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle hyvinvointialue- ja maakuntajakolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Ehdotettu hyvinvointialuejakolaki (1 lakiehdotus)

-

Ehdotettu maakuntajakolaki (2 lakiehdotus)

Landskapsstyrelsen förenar sig i förslaget med hänvisning till att det är ändamålsenligt. Velfärdsområden och landskap utför olika lagstadgade uppgifter och det är inte skäl att binda områdesindelningarna till varandra, utan särskilda skäl.

Landskapsstyrelsen förenar sig i förslaget med följande tillägg:

- i 5 § bör man granska formuleringen så att den överensstämmer med 122 § i grundlagen om att indelning i sinsemellan förenliga områden eftersträvas så att den finsk- och svenskspråkiga befolkningens möjligheter att erhålla tjänster på det egna språket tillgodoses enligt lika grunder.
- det är skäl att införa en motsvarande bestämmelse som i den tidigare lagen om landskapsindelning, som bestämde att om inte något annat följer av särskilda skäl, ska verksamhetsområdena för statens regionförvaltningsmyndigheter grunda sig på landskapsindelningen så att verksamhetsområdet utgörs av ett eller flera landskap. Statsrådet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om förenhetligande av verksamhetsområdena för statens regionförvaltningsmyndigheter. Motiveringen till det här är att landskapens förhållande som regionutvecklingsmyndighet till andra myndigheter ska hållas intakt.

Maakuntahallitus yhtyy esitykseen viitaten sen tarkoituksenmukaisuuteen. Hyvinvointialueiden ja maakuntien lakisääteiset tehtävät on eriytetty, eikä näitä aluejakoja tulisi kytkeä toisiinsa ilman erityistä syytä.

Maakuntahallitus yhtyy esitykseen seuraavin lisäyksin:

- 5 §:n muotoilun osalta tulee tarkistaa, että se vastaa perustuslain 122 §:ää, jonka mukaan hallintoa järjestettäessä tulee pyrkiä yhteensopiviin aluejaotuksiin, joissa turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.
- Lakiin tulisi sisällyttää aikaisemman aluejakolain mukainen säädös, että jollei erityisistä syistä muuta johdu, valtion aluehallintoviranomaisten toimialueiden tulee perustua maakuntajakoon niin, että viranomaisen toimialue muodostuu yhdestä tai useammasta maakunnasta. Valtioneuvosto säätää tarvittaessa tarkemmin valtion aluehallintoviranomaisten toimialueiden yhtenäistämisestä. Tämä perustellaan sillä, että aluekehitysviranomaisina maakuntien suhde muihin viranomaisiin säilyisi näin muuttumattomana.

Ehdotetut muutokset hyvinvointialuelain 27 §:ään ja 87 §:ään

-

Muut huomiot esityksestä

En konsekvensbedömning bör göras om huruvida det finns behov av ytterligare bestämmelser som tryggar koordinering av samarbete och utveckling mellan landskap och välfärdsområden, särskilt ifall utvecklingen på sikt gör att områdesindelningarna börjar avvika från varandra.

On syytä tehdä vaikutusten arviointi siitä, tarvitaanko lisäsäädöksiä, jotka turvaavat yhteistyön ja kehittämisen koordinoinnin maakuntien ja hyvinvointialueiden välillä, eritoten jos kehitys ajan mittaan johtaa siihen, että aluejaot alkavat poiketa toisistaan.

Brandt Mats

Österbottens förbund Pohjanmaan liitto Regional Council of Ostrobothnia -
Landskapsstyrelsen Maakuntahallitus 18.8.2025